

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/9/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121404924
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6121404924.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členiek senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava-Petržalka, právne zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava-mestská časť Petržalka proti žalovanému: G. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. K. XXXX/XX, XXX XX G., t.č. na neznámom mieste, o zaplatenie 1.000,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9Csp/157/2021-138 zo dňa 10.01.2022, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje sa rozsudok.
- II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„ I. Žalobu zamietam.
II. Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.“

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobou došlo súdu dňa 18.06.2021 po jej postúpení Okresnému súdu Banská Bystrica ako upomínacím súdom sa žalobca ako tvrdený právny nástupca Československej obchodnej banky, a.s. domáhal na žalovanom zaplatenia sumy 1.000,- eur s príslušenstvom.

Ďalej uviedol, že žalobca súdu žiadne doklady o skúmaní bonity žalovaného nezaslal. Mal za to, že žalobca pri preverovaní bonity (ako najdôležitejšej predzmluvnej povinnosti) nepostupoval s odbornou starostlivosťou, čoho výsledkom je, že a) poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov a b) k jeho platnému predčasnému zosplateniu postupom podľa § 53 ods.9 OZ a § 565 OZ nedošlo. Žalovanému teda zostalo zachované právo splácania úveru spôsobom uvedeným v zmluve.

Zároveň uviedol, že dňa 04.09.2020 malo dôjsť k postúpeniu uplatnenej pohľadávky z ČSOB, a.s. na žalobcu. Uvedené „postúpenie pohľadávky“ však spôsobilo, že žalobe nemôže byť vyhovievané ani čiastočne. V prejednávanej veci dospel k záveru, že k platnému predčasnému zosplateniu úveru nedošlo, nemohla byť pohľadávka z neho predmetom postúpenia a tak aktívna vecná legitímácia žalobcovi nesvedčí. K platnému postúpeniu pohľadávky nedošlo ani z dôvodu nenaplnenia predpokladov postupu podľa § 92 ods.8 zákona o bankách.

Poznamenal, že právne úkony vedúce k zániku právneho vzťahu spotrebiteľ - banka musia byť formulované tak, aby takýto následok bol spotrebiteľovi bez pochybností zrejmý. Výzve podľa § 92 ods.8 zákona o bankách nezodpovedá akákoľvek upomienka na zaplatenie dlžnej sumy rovnako ani (bez ďalšieho) výzva o predčasnej splatnosti úveru ako sa o tom snažil žalobca súd presvedčiť, keďže výzva musí byť urobená až po splatnosti celej pohľadávky, ktorá má byť predmetom postúpenia, čomu

upomienka o omeškaní splatnosti splátky nezodpovedá a výzva o predčasnom zosplatnení dlhu mala zameranie práve iba na tento následok a obsahovala upozornenie o vymáhaní pohľadávky v prípade jej nezaplatenia dostupnými prostriedkami, teda ani banka tento úkon nechápala ako úkon podmieňujúci postúpenie jej pohľadávky.

Uzavrel, že samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru tak nie je súčasne výzvou podľa § 92 ods.8 ZoB, čo však neznamená, že jeho súčasťou za podmienok určitosti, zrozumiteľnosti a správnej formulácie táto výzva nemôže byť.

V prejednávanej veci je však zrejmy rozdiel medzi listinami o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v tejto veci a vo veci KS v BB. V prejednávanej veci je zrejme, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru neobsahovalo náležitosti výzvy podľa § 92 ods.8 ZoB, tak ako tomu bolo vo veci KS v BB, preto uvedené výzvy nie sú porovnateľné.

Keďže žalobca uplatnenú pohľadávku platne nenadobudol, pretože výzvu v zmysle vyššie uvedených požiadaviek nepreukázal, pre nedostatok jeho aktívnej vecnej legitímácie žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, v ktorom okrem iného uviedol, že v žiadnom ohľade sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého pri preverovaní bonity (ako najdôležitejšej predzmluvnej povinnosti) nepostupoval postupca s odbornou starostlivosťou, čoho výsledkom je, že a) poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov a b) k jeho platnému predčasnému zosplatneniu postupom podľa § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka nedošlo. Uvedené závery súdu prvej inštancie sú prekvapivé, v rozpore s obsahom súdneho spisu a z uvedeného dôvodu arbitrárne.

Poukázal na skutočnosť, že v konaní bolo podľa jeho názoru preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB a ustanovenie § 17 ods. 1 písm. b) ZoSÚ ukladá. Žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (žalovaný bol v zmysle prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 04.09.2020, ku dňu postúpenia pohľadávky v nepretržitom omeškaní po dobu 535 dní) a zároveň bol postupcom opakovane vyzvaný na úhradu svojho peňažného záväzku, a to okrem iného aj výzvou zo dňa 10.04.2019 označenou ako upomienka, výzvou zo dňa 02.08.2019 označenou ako „Oznámenie o predčasnej splatnosti úveru“.

Bol toho názoru, že žalobcu rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, pokiaľ napriek uvedenému skutkovému stavu veci súd uzavrel, že podľa jeho názoru nebolo preukázané, že by bol žalovaný napriek viacerým písomným výzvam postupcu (výzva zo dňa 02.08.2019 bola opatrená aj doručenkou) v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti peňažného záväzku po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní.

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si vyčíslil trovy odvolacieho konania.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní odvolania dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody žalobcu nie sú opodstatnené.

4. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje najmä posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je. Alebo posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

5. S poukazom na citované zákonné ustanovenia odvolací súd konštatuje, že je plne opodstatnené až nutné ex offio vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta právnym predchodcom žalobcu. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako je tomu

aj v prejednávanej veci, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, teda § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, Zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal jeho právny predchodca, a že si splnil povinnosti plynúce pre neho, resp. vo vzťahu k jeho právnenému predchodcovi z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

6. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka. Nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006, a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 2178/2018).

7. Zákon o spotrebiteľských úveroch kladie veriteľovi povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou, ide teda o povinnosť posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Veriteľ musí pritom posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu spotrebiteľa, teda nielen jeho príjmy, ale aj výdavky. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti od frekvencie splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/ domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, ako aj stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi posúdiť schopnosti spotrebiteľa splácať úver nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.

8. Skúmanie bonity zo strany právneho predchodcu žalobcu bez overenia výšky čistého mesačného príjmu, výdavkov na živobytie, prípadné dlhy na poistení, daniach a podobne, nie je postačujúce pre splnenie povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.. Bez toho, aby právny predchodca žalobcu skúmal aj iné spomínané aspekty, napr. celkové mesačné výdavky žalovanej, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovanej, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalovanej splácať dlh zo zmluvy. Nemožno teda konštatovať, že zo strany právneho predchodcu žalobcu sa jednalo o konanie s odbornou starostlivosťou. Iba vzájomným porovnaním všetkých rozhodujúcich činiteľov je totiž možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je schopný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky.

9. Je možné uzavrieť, že veriteľ si nespĺní povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, ak bude vychádzať len z vyhlásenia dlžníka o jeho majetkových pomeroch. Už gramatickým a logickým výkladom § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľskom úvere možno dôjsť k záveru, že dostatočnými nie sú informácie získane iba od spotrebiteľa.

10. Odborná starostlivosť predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, boli overené, resp. objektívne podložené minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka. V danom prípade je však nepochybne formalistický prístup dodávateľa k splneniu povinnosti vyplývajúcej mu z ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom úvere, nakoľko žalobca v konaní žiadne doklady o skúmaní bonity žalovaného nepredložil. Žalobca teda neunesol tzv. dôkazné bremeno, ktoré možno charakterizovať ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania. Podľa súdnej judikatúry dôsledkom nespĺnenia povinnosti tvrdiť všetky pre rozhodnutie významné skutočnosti (povinnosť tvrdenia) a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dôkazná povinnosť) je vynesenie nepriaznivého rozsudku pre stranu, ktorá ich nespĺnila.

11. Za týchto okolností právny predchodca žalobcu zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., ale naopak, tieto svoje povinnosti porušil, keď riadne neskúmal príjem a výdavky žalovaného, čím sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 zákona

prvá veta, t.j. že právny predchodca žalobcu nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

12. Právny predchodca žalobcu teda nemohol pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, nakoľko nekonal s odbornou starostlivosťou. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy a po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Citované ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách oprávňuje banku postúpiť na iný subjekt len peňažný záväzok, s ktorým je dlžník v omeškaní (z dôvodovej správy k uvedenému zákonu týkajúcej sa predmetného ustanovenia je zrejmé, že toto ustanovenie upravuje možnosť využitia inštitútu postúpenia pohľadávky zodpovedajúcej nesplácaného dlhu) a nemôže postúpiť pohľadávku, ktorá ešte nebola splatná.

13. Z uvedeného teda vyplýva, že právny predchodca žalobcu nemohol postúpiť žalobcovi tzv. „živý úver“. Pokiaľ teda právny predchodca žalobcu postúpil svoju pohľadávku na žalobcu konal v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a preto je Zmluva o postúpení pohľadávky neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a žalobca teda nie je v prejednávanej veci aktívne vecne legitimovaný.

14. Vzhľadom aj na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu bolo potrebné žalobu zamietnuť.

15. Majúc na zreteli uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

16. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd s poukazom na uvedené a na inštinktívne a vyčerpávajúce dôvody okresného súdu nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami žalobcu.

17. V odvolacom konaní nebol žalobca úspešný. Naopak fakticky plne úspešný bol žalovaný, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

18. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).